

BÀI VĂN MẪU LỚP 12

PHÂN TÍCH KHỔ THƠ 5

TRONG BÀI THƠ TIẾNG HÁT CON TÀU CỦA CHẾ LAN VIÊN

A. Sơ đồ tóm tắt gợi ý

B. Dàn bài chi tiết

1. Mở bài

- Giới thiệu vài nét về Chế Lan Viên
- + Chế Lan Viên (1920 – 1989) là một nhà thơ nổi tiếng của phong trào thơ Mới (1930 – 1945).
- + Ông tham gia cách mạng và trở thành nhà thơ lớn của thơ ca hiện đại.
- Giới thiệu về khổ thơ 5

*Con gặp lại nhân dân như nai về suối cũ
Cỏ đón giêng hai, chim én gặp mùa
Như đứa trẻ thơ đói lòng gặp sữa
Chiếc nôi ngừng bỗng gặp cánh tay đưa.*

2. Thân bài

- Nói khái quát về khổ thơ 5
- + Bốn câu thơ ngắn gọn nhưng ẩn chứa cả một trái tim đang dạt dào cảm xúc.
- Phân tích khổ thơ 5
- + Về với nhân dân: là về với những gì thân quen nhất của lòng mình, về với môi trường quen thuộc, làm nảy sinh sự sống.
- + Hình ảnh con nai: gợi sự hiền dịu, xinh đẹp, hồn nhiên, ngây thơ.
- + Những hình ảnh: cỏ, chim én, sữa gợi lên một sức sống đang được nảy sinh.

- ✓ Hình ảnh độc đáo mới lạ lấp lánh, trí tuệ, dạt dào cảm xúc và rất mực tài hoa
- ✓ Diễn đạt tình cảm, khơi sâu, mở rộng, khám phá thêm ý nghĩa của sự việc, hành động được trở về với nhân dân, cội nguồn sáng tạo nghệ thuật thơ ca.

➔ Thể hiện những cảm xúc chân thành, những tình cảm cụ thể của nhà thơ.

- Nét đặc sắc nghệ thuật của đoạn thơ

+ So sánh

+ Thể hiện rõ nét phong cách của Chế Lan Viên: suy tưởng sâu lắng và sáng tạo, hình ảnh phong phú.

3. Kết bài

Nêu cảm nghĩ về khổ thơ

+ Đây là tình cảm chân thành, chất phác của Chế Lan Viên dành cho quê hương, đất nước.

C. Bài văn mẫu

Đề bài: Phân tích khổ thơ 5 trong bài thơ Tiếng hát con tàu của Chế Lan Viên

*Con gặp lại nhân dân như nai về suối cũ
Cỏ đón giêng hai, chim én gặp mùa
Như đứa trẻ thơ đói lòng gặp sữa
Chiếc nôi ngừng bỗng gặp cánh tay đưa.*

Gợi ý làm bài

Còn gì sung sướng hơn khi đứa con sau bao ngày xa cách được trở về trong lòng mẹ yêu thương. Với Chế Lan Viên, người mẹ ấy dù không phải “hòn máu cắt” nhưng tình nghĩa vẫn luôn đong đầy, sâu nặng. Và người mẹ ấy cũng không phải chỉ có một người, mà là toàn bộ nhân dân miền Tây Bắc - những con người cùng vào sinh ra tử, cùng dìu nhau qua ngưỡng cửa tử thần trong cuộc kháng chiến giải phóng dân tộc. Tình yêu và nỗi nhớ da diết đã được Chế Lan Viên gửi trọn trong những vần thơ mang tên “Tiếng hát con tàu”. Con tàu chở đi bao yêu thương và khát vọng của người chiến sĩ đến với Tây Bắc. Tuy xa rồi, nhưng lòng ông vẫn luôn hướng về nơi ấy. Cho đến ngày gặp lại, tình cảm càng thêm thấm thiết mặn nồng:

*Con gặp lại nhân dân như nai về suối cũ
Cỏ đón giêng hai, chim én gặp mùa,
Như đứa trẻ thơ đói lòng gặp sữa
Chiếc nôi ngừng bỗng gặp cánh tay đưa.*

Bốn câu thơ ngắn gọn tưởng chừng như nằm bất động trên trang giấy nhưng lại ẩn chứa cả một trái tim đang dạt dào cảm xúc. Niềm vui khôn xiết, lớn lao khi “con” được về gặp lại “Mẹ yêu thương”. Mẹ là nhân dân, là những con người đã chẳng tiếc thân mình cống hiến tất cả cho Cách mạng. Họ nhường cơm, sẻ áo cho bộ đội, tiếp sức cho các anh xông pha vào mặt trận. Như Tố Hữu cũng đã từng kể:

*Thương nhau chia củ sắn lùi
Bát cơm sẻ nửa, chăn sui đắp cùng*

(Việt Bắc-Tố Hữu)

Có chi đâu ngoài những món ăn dân giã trong ngày thiếu thốn. Nhưng càng thiếu thốn, nghĩa tình lại càng đông đầy, nặng sâu. Đến củ sắn lùi, hay bát cơm họ cũng nhường nhịn, san sẻ cho nhau. Không bạc tiền cao sang nhưng giàu tình cảm. Và chính những điều giản dị, thuần khiết ấy đã khiến cho Chế Lan Viên nhớ mãi không quên những con người chân chất của bản làng Tây Bắc. Được gặp lại mọi người, niềm vui khôn xiết không thể nào diễn tả được. Nhà thơ đã mượn những hình ảnh quen thuộc của thiên nhiên quanh mình: nai về suối cũ, cỏ đón giêng hai, chim én gặp mùa. Đây đều là những thứ vốn dĩ được sinh ra để gắn bó với nhau, làm điều kiện cho nhau phát triển và tồn tại. Nếu nai không cỏ suối, nai khó mà sinh tồn được. Và nếu không cỏ tiết trời ấm áp của tháng giêng, tháng hai, sẽ chẳng có những đám cỏ xanh mướt mơn mớn. Cũng như những cánh chim én kia, đâu phải mùa nào chúng cũng có thể bay lượn trên bầu trời xanh ngắt. Một loạt những hình ảnh so sánh được nhà thơ đưa ra một cách dồn dập, hối hả.

Chưa dừng lại ở đó, những vần thơ tiếp tục làm lòng người rung động khi Chế Lan Viên nhắc đến hình ảnh “đứa trẻ thơ đói lòng gặp sữa”. Còn gì sung sướng hơn khi đang đói mà được thưởng thức bầu sữa mẹ ngon lành, dịu ngọt. Nếu thiếu sữa, hẳn là đứa bé sẽ tội nghiệp lắm. Thế nên khi được gặp mẹ, niềm vui sướng dâng trào biết bao nhiêu! Như “Chiếc nôi ngừng bỗng gặp cánh tay đưa”. Điều duy nhất mà một đứa trẻ thơ luôn cần có đó chính là mẹ. Vì thế, khi lấy tình mẫu tử để nói lên tình cảm của mình, chứng tỏ tình cảm ấy rất thiêng liêng và lớn lao vô cùng. Tác giả luôn nâng niu, trân trọng và gìn giữ tất cả những gì mà ông và nhân dân Tây Bắc đã cùng gắn bó, cùng trải qua.

Bốn câu thơ của Chế Lan Viên không những thể hiện những nghĩa tình đậm sâu của ông với nhân dân Tây Bắc mà còn là tấm gương sáng cho thế hệ trẻ hôm nay noi theo. Nếu như thế hệ cha anh đã vượt qua gian khó, đánh đuổi quân thù, thì thế hệ trẻ hôm nay càng phải nỗ lực cố gắng hết sức mình để dựng xây, phát triển đất nước ngày một tươi đẹp hơn. Trong gian khó, họ đã chẳng tiếc sức mình, luôn sẵn sàng hi sinh tất cả những gì mình có cho cách mạng, vì một lí tưởng chung là đất nước được hòa bình, nhân dân được sống vui vầy. Ấm no hạnh phúc. Vậy giờ đây, điều mong ước ấy đã trở thành hiện thực. Trong những người đã từng gắn bó với Chế Lan Viên, nhiều người đã ra đi mãi mãi, có thể sử sách không ghi lại được tên tuổi từng người, nhưng bia đá còn đó và những nghĩa tình của họ cũng vẫn còn khắc ghi mãi trong từng câu thơ, từng từ ngữ trên trang giấy của các nhà thơ, nhà văn.

Giản dị và chân thành, mộc mạc và chất phác, tình cảm của Chế Lan Viên dành cho nhân dân Tây Bắc cũng chính là tình cảm của những người con yêu nước khác dành cho đất nước này. Họ vẫn còn sống mãi trong trái tim của thế hệ sau, trường tồn cùng đất nước.

Website **HOC247** cung cấp một môi trường **học trực tuyến** sinh động, nhiều **tiện ích thông minh**, nội dung bài giảng được biên soạn công phu và giảng dạy bởi những **giáo viên nhiều năm kinh nghiệm, giỏi về kiến thức chuyên môn lẫn kỹ năng sư phạm** đến từ các trường Đại học và các trường chuyên danh tiếng.

I. Luyện Thi Online

Học mọi lúc, mọi nơi, mọi thiết bị – Tiết kiệm 90%

- **Luyện thi ĐH, THPT QG:** Đội ngũ **GV Giỏi, Kinh nghiệm** từ các Trường ĐH và THPT danh tiếng xây dựng các khóa **luyện thi THPTQG** các môn: Toán, Ngữ Văn, Tiếng Anh, Vật Lý, Hóa Học và Sinh Học.
- **Luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán:** Ôn thi **HSG lớp 9** và **luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán** các trường **PTNK, Chuyên HCM (LHP-TĐN-NTH-GĐ), Chuyên Phan Bội Châu Nghệ An** và các trường Chuyên khác cùng **TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Trịnh Thanh Đèo và Thầy Nguyễn Đức Tấn**.

II. Khoá Học Nâng Cao và HSG

Học Toán Online cùng Chuyên Gia

- **Toán Nâng Cao THCS:** Cung cấp chương trình Toán Nâng Cao, Toán Chuyên dành cho các em HS THCS lớp 6, 7, 8, 9 yêu thích môn Toán phát triển tư duy, nâng cao thành tích học tập ở trường và đạt điểm tốt ở các kỳ thi HSG.
- **Bồi dưỡng HSG Toán:** Bồi dưỡng 5 phân môn **Đại Số, Số Học, Giải Tích, Hình Học và Tổ Hợp** dành cho học sinh các khối lớp 10, 11, 12. Đội ngũ Giảng Viên giàu kinh nghiệm: **TS. Lê Bá Khánh Trình, TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Lưu Bá Thắng, Thầy Lê Phúc Lữ, Thầy Võ Quốc Bá Cẩn** cùng đội HLV đạt thành tích cao HSG Quốc Gia.

III. Kênh học tập miễn phí

*HOC247 NET cộng đồng học tập miễn phí
HOC247 TV kênh Video bài giảng miễn phí*

- **HOC247 NET:** Website học miễn phí các bài học theo **chương trình SGK** từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn học với nội dung bài giảng chi tiết, sửa bài tập SGK, luyện tập trắc nghiệm miễn phí, kho tư liệu tham khảo phong phú và cộng đồng hỏi đáp sôi động nhất.
- **HOC247 TV:** Kênh **Youtube** cung cấp các Video bài giảng, chuyên đề, ôn tập, sửa bài tập, sửa đề thi miễn phí từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn Toán- Lý - Hoá, Sinh- Sử - Địa, Ngữ Văn, Tin Học và Tiếng Anh.